

Reg. No.....

Name.....

B. A. / B. Sc. DEGREE END SEMESTER EXAMINATION OCTOBER / NOVEMBER 2017

SEMESTER – 1: ADDITIONAL LANGUAGE SANSKRIT FOR B.A. / B.Sc.

COURSE: 15U1CCSAN1A – DRAMA, POETRY AND ALANKARA

(Common for Regular 2017 admission and Supplementary / Improvement 2016 / 2015 admission)

Time: Three Hours

Max Marks: 75

Part-A

एकेन पदेन वाक्येन वा सर्वेषामृत्तरं लिखत

Answer all questions in a word or a sentence.

1. 'पितुः प्रेदेशास्तवदेवभूमयः' प्रेदेशाः के ?
Which are the regions?
 2. 'शरीरबद्धः प्रथमाश्रमो यथा' कः ? Who ?
 3. 'पावित एवसाऽन्वयः' कः ? Who?
 4. 'त्रिलोकसौन्दर्यमिवोदितं वपुः' कस्याः ? Whose?
 5. 'एतदपि मया कर्तव्यमासीत्' कस्याः वचनमिदम् ? Who says these words?
 6. 'तपस्विषु अस्याः कुलव्रतम् एतत्' कस्याः ? Whose ?
 7. स्वप्नवासवदत्तनाटकस्य कर्ता कः ?
Who is the author of Swapnavasavadatta drama ?
 8. 'अहो अकरुणाः खल्वीश्वरः' कस्याः वचनमिदम् ? Who says this?
 9. वासवदत्तायाः पितुः नाम किम् ? What is the name of Vasavadatta's father?
 10. प्रद्वेषो बहमानो वा उपजायते — कस्मात् ? From where?

$$(1 \times 10 = 10)$$

Part-B

(11-20) वाक्येन वाक्याभ्यां वा अष्टानामत्तरणि लिखत् ।

Answer in one or two sentences on eight of following.

11. 'तुलां यदारोहति दन्तवाससा' कथम् ? How?
 12. 'प्रचक्रमे वक्तुमनुज्ञितक्रमः' - कः ? कदा? - Who? When?
 13. न रत्नामन्विष्टन्ति मृग्यते हि तत् - कुतः? Why ?
 14. 'वागापि खल्वस्या मधुरा' – कस्याः वचनमिदम्? कुतः?
Whose words are sweet? Why?
 15. 'उपरता' इति पदस्य अर्थः कः? What is the meaning of the word 'Uparata'?
 16. अलीकमलीकं खल्वेतत्। जीवामि मन्दभागा - Whose words are these?
 17. दुःखं न्यासस्य रक्षणम् - Why? कतः?

18. अधिकसंजातरागौ परकीयाविव ते हस्तौ संवृत्तौ - कुतः? Why?
19. 'सर्वजनमनोभिरामं खलु सौभाग्यं नाम' कस्याः वचनमिदम्? कं प्रति ? Who says to Whom?
20. निभृतं तपोवनमिदं ग्रामीकरोत्याज्ञया — कः ? Who? (2 x 8 = 16)

Part-C

(21-24) त्रयाणां ससन्दर्भं व्याख्यात । Annotate any three of the following.

21. 'वर्पुविशेषेष्वतिगौरवाः क्रियाः ।'
22. 'तवाक्षिसादृश्यमिव प्रयुज्यते ।'
23. 'शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।'
24. 'अयुक्तं परपुरुषसंकीर्तनं श्रोतुम् ।' (5 x 3 =15)

(25-27) सलक्षणौ द्वौ अलङ्कारौ निर्दिशत ।

Elucidate two Alankaras with Lakshana

25. स्त्रीभिः कामोऽर्थिभिः स्वद्वः कालः शत्रुभिरैक्षि सः ॥
26. त्वमेव कीर्तिमान राजन् विधुरेव हि कान्तिमान् ॥
27. शैला इवोन्नताः सन्तः किन्तु प्रकृति कोमलाः । (5 x 2 =10)

Part-D

(28-31) द्वौ अधिकृत्य उपन्यस्यत ।

Write essays on any two of the following.

28. कुमारसंभवे ब्रह्मचारी प्रवेशस्य प्राधान्यं विशदयत । Explain the importance of Brahmachari pravesa in canto five of Kumarasambhava.
29. पञ्चमहाकाव्येषु कुमारसंभवस्य प्राधान्यं निरूपयत । Describe the importance of Kumarasambhava among the five Mahakavyas of Sanskrit literature.
30. स्वप्नवासवदत्ते विदूषकस्य प्रात्रचित्रणं कुरुत । Sketch the character of Vidusaka in the Swapnavasavadatta drama.
31. भासनाटकेषु स्वप्नवासवदत्तस्य प्राधान्यं निरूपयत । Describe the prominence of Swapnavasavadatta among the dramas of Bhāsa. (12 x 2 = 24)
